

Κ.Ε.

Αριθμός 569/2024

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 26 Σεπτεμβρίου 2022, με την εξής σύνθεση: Διομήδης Κυριλλόπουλος, Αντιπρόεδρος, Προεδρέων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Γεωργία Ανδριοπούλου, Ιωάννης Μιχαλακόπουλος, Σύμβουλοι, Δημήτριος Τομαράς, Βασιλική Ρέτσα, Πάρεδροι. Γραμματέας η Παναγιώτα Μπιρμπίλη.

Για να δικάσει την από 8 Μαρτίου 2022 αίτηση:

του Θωμά-Δημήτριου Σπανού του Χρήστου, κατοίκου Ρόδου (5ο χλμ. Λεωφ. Ρόδου Λίνδου), ο οποίος παρέστη με την δικηγόρο Ειρήνη Σπυράτου (Α.Μ. 29995), που την διόρισε με εξουσιοδότησή του,

κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Α.Α.Δ.Ε.), το οποίο παρέστη με την Μαρία Βέργου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και η οποία κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς της.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθ. 596/2021 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς.

Η πληρεξουσία του αναιρεσειόντος δήλωσε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσει.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Βασιλικής Ρέτσα.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

./.

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 596/2021 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με την οποία απερρίφθη ως εκπρόθεσμη έφεση του αναιρεσείοντος κατά της 507/2019 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου. Με την τελευταία απόφαση είχε απορριφθεί “προσφυγή – ανακοπή” του αναιρεσείοντος κατά α) της 44187/22.8.2017 αποφάσεως του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου, με την οποία απερρίφθη αίτησή του περί διαγραφής πέραν της πενταετίας οφειλών του, β) των αναφερομένων στην “προσφυγή-ανακοπή” πράξεων ταμειακής βεβαίωσης και γ) του με αριθμό ειδικού βιβλίου 8/27.2.2015 προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού κινητών του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου.

2. Επειδή, η ως άνω αίτηση νομίμως ασκείται χωρίς καταβολή παραβόλου, κατόπιν της 146/31.12.2021 πράξεως του Προέδρου του Στ' Τμήματος του Δικαστηρίου, με την οποία, κατ' αποδοχή της Π 4844/30.8.2021 αιτήσεως του αναιρεσείοντος, χορηγήθηκε σε αυτόν απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 37 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), διορίσθηκε δε ως νομική του παραστάτις, κατ' ανάλογη, δυνάμει του άρθρου 40 του ιδίου π.δ/τος, εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 194-204 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), η δικηγόρος Αθηνών Ειρήνη Σπυράτου, η οποία και υπογράφει το δικόγραφο της υπό κρίση αιτήσεως. Παραδεκτώς, επομένως, ασκείται η αίτηση αναίρεσεως από της απόψεως αυτής, εμπροθέσμως δε ασκήθηκε στις 21.3.2022, δεδομένου ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση επιδόθηκε στον παραστάτη ενώπιον του δικάσαντος διοικητικού εφετείου δικηγόρο του αναιρεσείοντος στις 23.8.2021 (βλ. τη σχετική έκθεση επιδόσεως δικαστικού επιμελητή Στέλιου Κατταβένου), στις δε 30.8.2021 κατετέθη, όπως προαναφέρθηκε, το αίτημα του αναιρεσείοντος για χορήγηση ευεργετήματος πενίας και διορισμό δικηγόρου, ενώ η επ' αυτού ως άνω 146/2021 πράξη του

Προέδρου του Στ' Τμήματος κοινοποιήθηκε στην ορισθείσα δικηγόρο στις 31.1.2022 (βλ. σχετικό αποδεικτικό επιδόσεως της Επιμελήτριας του Δικαστηρίου Ειρήνης Γιαννούτσου) (ΣτΕ 1202/2019, 2174/2021, 2147/2023, πρβλ. ΣτΕ 2718/2008, 2014/2014, 3849/2004 κ.ά.).

3. Επειδή, κατά το άρθρο 53 παρ. 3 και 4 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει κατόπιν της τροποποίησής του με τα άρθρα 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213) και 15 παρ. 2 του ν. 4447/2016 (Α' 240), για το παραδεκτό αιτήσεως αναιρέσεως με χρηματικό αντικείμενο απαιτείται σωρευτικώς αφ' ενός το ποσό της διαφοράς να είναι ίσο ή ανώτερο των 40.000 ευρώ και αφ' ετέρου να προβάλλεται με το εισαγωγικό δικόγραφο κατά τρόπο ειδικό ότι με κάθε έναν από τους προβαλλόμενους λόγους αναίρεσης τίθεται συγκεκριμένο, κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς νομικό ζήτημα, ως προς το οποίο είτε δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, είτε η επ' αυτού κρίση της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντίθετη προς νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου ή, ελλείψει αυτών, προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. Οι ανωτέρω περί του ποσού της κατ' αναίρεση διαφοράς ρυθμίσεις, όπως παγίως γίνεται δεκτό, καταλαμβάνουν και αιτήσεις αναιρέσεως επί διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο εισπράξεως ήδη βεβαιωθέντων, με την έκδοση του οικείου νομίμου τίτλου, φόρων, δασμών, τελών, προστίμων και λοιπών κυρώσεων, δεδομένου ότι και κατά το εν λόγω στάδιο η αγόμενη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας διαφορά εξακολουθεί να έχει χρηματικό αντικείμενο (ΣτΕ 1674/2021 Ολομ., ΣτΕ 215/2024 7μ, 1845, 1561-63/2023, 870/2022, 2115-16/2021, 243/2020 κ.ά.). Στις περιπτώσεις, δε, αυτές, για τον προσδιορισμό του ποσού της διαφοράς συνυπολογίζονται και οι τυχόν προσαυξήσεις, λαμβάνεται δηλαδή υπ' όψιν το ποσό του εισπρακτέου χρέους που συνολικώς αναγράφεται στην οικεία ατομική ειδοποίηση (ΣτΕ 215/2024 7μ, 372, 351/2018, 2251, 1567/2017, 3833/2015) ή για το οποίο επισπεύδεται η εκτέλεση (πρβλ. ΣτΕ 674/2021

Ολομ., βλ. ΣτΕ 1578, 1561/2023 κ.ά.) ή στο οποίο αφορά η πράξη που προσεβλήθη με την ανακοπή.

4. Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 82 του κυρωθέντος με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90) Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, προεβλέφθη, υπό τις οριζόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις, ο χαρακτηρισμός ως ανεπίδεκτων είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο, ενώ στο άρθρο 82 Α του ίδιου Κώδικα, το οποίο προστέθηκε με το άρθ. 10 του ν. 3943/2011 (Α' 66), όπως αυτό ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο, ορίσθηκε ότι οι οφειλές αυτές δύνανται να κριθούν διαγραπτές και να διαγραφούν, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις.

5. Επειδή, η αμφισβήτηση της νομιμότητας της απορρίψεως αιτήματος περί διαγραφής ταμειακώς βεβαιωθέντων χρεών προς το Δημόσιο λόγω μη συνδρομής των τιθέμενων στο άρθ. 82 Α του Κ.Ε.Δ.Ε. προϋποθέσεων, δημιουργεί διαφορά κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Η εν λόγω διαφορά υπάγεται, εφόσον τα έσοδα αυτά αναφέρονται σε απαιτήσεις δημοσίου δικαίου, στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθ. 1 παρ. 2 περιπτ. ια' του ν. 1406/1983-Α' 182 (πρβλ. ΣτΕ 3520, 3246/2007, 721-2/2004, 3346/2003, 640/2002, ΣτΕ 932/2013 εν Συμβ., όπως και ΣτΕ 2860/2020, 2905/2016, 2410/2013 εν Συμβ.), τα οποία, σε περίπτωση που για τα χρέη αυτά έχει ληφθεί μέτρο διοικητικής εκτελέσεως, επιλαμβάνονται κατόπιν ανακοπής (πρβλ. και ΣτΕ 1365/2016, 2743/2002).

6. Επειδή, από την αναιρεσιβαλλομένη, την πρωτόδικη απόφαση και τα λοιπά διαδικαστικά έγγραφα της υποθέσεως (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ΕΠΑ 311/23.10.2019 και ΕΠΑ 473/14.12.2019 πράξεις της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης και της Προέδρου του Β' Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, επί

αντιστοίχων αιτήσεων χορήγησης ευεργετήματος πενίας που υπέβαλε ο αναιρεσείων, όπως και τα αποδεικτικά επιδόσεως αυτών) προκύπτουν τα εξής: Με την 44187/10.8.2017 αίτησή του προς τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) Ρόδου ο αναιρεσείων ζήτησε τη διαγραφή, μεταξύ άλλων, είκοσι πέντε (25) οφειλών του, οι οποίες προήρχοντο από ταμειακές βεβαιώσεις συνολικού ποσού 41.996,27 ευρώ και αφορούσαν φορολογικές και άλλες δημοσίου χαρακτήρα υποχρεώσεις του κατά το χρονικό διάστημα από 28-2-1989 έως 11-1-2012. Με την 44187/22.8.2017 πράξη του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου το ως άνω αίτημα διαγραφής χρεών απερρίφθη με την αιτιολογία ότι οι οφειλές του αναιρεσειόντος δεν ενέπιπταν στις διατάξεις των άρθρων 82 και 82 Α του Κ.Ε.Δ.Ε.. Κατά της ανωτέρω 44187/22.8.2017 “αρνητικής απάντησης” του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου, καθώς και των ταμειακών βεβαιώσεων, ο αναιρεσείων άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου στις 13.10.2017 ένδικο βοήθημα επιγραφόμενο “Προσφυγή – Ανακοπή”, με το οποίο προέβαλε κυρίως (πέραν ειδικότερων, ως προς ορισμένες πράξεις, αιτιάσεων) ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις ήσαν ακυρωτέες για τον λόγο ότι τα ταμειακώς βεβαιωθέντα σε βάρος του χρέη είχαν υποπέσει στην προβλεπόμενη από τα άρθρα 87 του ν.δ. 321/1969 (Α’ 205) και 86 παρ. 2 του ν. 2362/1995 (Α’ 247) πενταετή παραγραφή. Με το ίδιο ένδικο βοήθημα ο αναιρεσείων ζήτησε την ακύρωση και του με αριθμ. ειδικού βιβλίου 8/27.2.2015 προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού κινητών (φορτηγό Ι.Χ. του αναιρεσειόντος) του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου, το οποίο, όπως δέχεται η αναιρεσιβαλλομένη, αφορούσε σε συνολικό ποσό οφειλής 42.761,51 ευρώ. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου, με την 507/2019 απόφασή του, αφού χαρακτήρισε το ένδικο βοήθημα ως ανακοπή, την απέρριψε κατά το μέρος που εστρέφετο κατά του προγράμματος πλειστηριασμού λόγω ελλείψεως συναφείας του προγράμματος πλειστηριασμού με τις λοιπές προσβληθείσες πράξεις, απέρριψε δε την ίδια ανακοπή κατά το μέρος που εστρέφετο κατά των

είκοσι τεσσάρων (24) ταμειακών βεβαιώσεων ως εκπρόθεσμη ενώ, τέλος, απέρριψε την ανακοπή κατά το μέρος που εστρέφετο κατά της 25ης εκ των ταμειακών βεβαιώσεων ως αβάσιμη. Κατά της ανωτέρω αποφάσεως, η οποία κοινοποιήθηκε στον αναιρεσείοντα στις 19.9.2019, αυτός άσκησε, στις 18.11.2019, έφεση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά. Για την άσκηση της εφέσεως ο αναιρεσείων, επικαλούμενος τις διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24) σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα, κατέθεσε αρχικώς, στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου, στις 23.9.2019 (με αριθ. ΓΠ 1625) αίτηση για χορήγηση νομικής βοήθειας και ευεργετήματος πενίας, η οποία περιήλθε στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά στις 9.10.2019 και η οποία απερρίφθη με την ΕΠΑ 311/23.10.2019 πράξη της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του ως άνω δικαστηρίου, επιδοθείσα στον αναιρεσείοντα στις 8.11.2019 (βλ. σχετική έκθεση επιδόσεως δικαστικής επιμελήτριας Χρυσούλας Λασηθιωτάκη). Κατόπιν αυτού, ο αναιρεσείων κατέθεσε στις 11.11.2019 νέα αίτηση παροχής νομικής βοήθειας, η οποία έγινε δεκτή με την ΕΠΑ 473/14.12.2019 πράξη της Προέδρου του Β' Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με την οποία διορίσθηκε δικηγόρος ως πληρεξούσιος του αναιρεσείοντος για την άσκηση εφέσεως κατά της 507/2019 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου, καθώς και δικαστικός επιμελητής. Η έφεση του αναιρεσείοντος απερρίφθη ως εκπρόθεσμη, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, με την αιτιολογία ότι ασκήθηκε στις 18-11-2019, ήτοι μετά την πάροδο της προβλεπόμενης τριακονθήμερης προθεσμίας από την επίδοση στις 19-9-2019 στον αναιρεσείοντα της πρωτόδικης απόφασης.

7. Επειδή, το ποσό της διαφοράς, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (βλ. και το 284282/19.9.2022 σημείωμα του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Ρόδου, παρά τις ελάχιστες επί μέρους διαφοροποιήσεις), είναι ανώτερο του νομίμου ορίου των 40.000 ευρώ. Τούτο δε διότι, εφόσον εν προκειμένω το προσβληθέν ενώπιον του

Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού εκδόθηκε για το σύνολο των οφειλών του αναιρεσείοντος στις οποίες αφορούν οι ένδικες ταμειακές βεβαιώσεις, ως ποσό της διαφοράς λογίζεται το συνολικό ποσό στο οποίο αθροίζονται τα ποσά που αναγράφονται στις ταμειακές αυτές βεβαιώσεις (πρβλ. ΣτΕ 215/2024 7μ, ΣτΕ 7/2022 παρ. σε 7μ, 2636, 1986/2018, 221/2017). Επομένως, η κρινόμενη αίτηση ασκείται παραδεκτώως, από απόψεως ποσού της διαφοράς, σύμφωνα με το άρθρ. 53 παρ. 4 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει.

8. Επειδή, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) ορίζει στο άρθρο 216 ότι "Στις υπό τον ΠΡΩΤΟ ΤΙΤΛΟ, ρυθμίσεις του ΤΜΗΜΑΤΟΣ τούτου, υπάγονται οι διαφορές που αναφύονται κατά τη σύμφωνα με τις διατάξεις του ΝΔ 356/1974 (ΚΕΔΕ), είσπραξη των δημόσιων εσόδων, εκτός αν τα έσοδα αυτά αναφέρονται σε απαιτήσεις ιδιωτικού δικαίου", στο άρθρο 217 ότι: "1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου, β) ..., γ) του προγράμματος πλειστηριασμού ...", στο άρθρο 226 ότι: "1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά την παρούσα διαδικασία υπόκεινται ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τα άρθρα 81-111 αναλόγως εφαρμοζόμενα, στα ένδικα μέσα ... της έφεσης ... 2. Η προθεσμία για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι τριάντα (30) ημερών, εκτός αν πρόκειται για απόφαση που εκδόθηκε ύστερα από άσκηση ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού, οπότε η προθεσμία είναι δέκα (10) ημερών", ενώ στη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1 του ανωτέρω Κώδικα ορίζεται ότι "Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης είναι εξήντα (60) ημερών και αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης". Περαιτέρω, στον ίδιο Κώδικα ορίζονται τα ακόλουθα: Άρθρο 276: "1. [όπως εν τέλει αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 30 παρ. 1 του ν. 4274/2014 – Α' 147]. Ο διάδικος μπορεί να απαλλαγεί από την προκαταβολή του τέλους δικαστικού ενσήμου και του παραβόλου, αν

αποδεικνύεται ότι η προκαταβολή αυτή δημιουργεί κίνδυνο περιορισμού των απαραίτητων μέσων για τη διατροφή του ίδιου και της οικογένειάς του (ευεργέτημα πενίας) ... 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαλλαγή χορηγείται για συγκεκριμένη δίκη, ισχύει δε χωριστά για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας. 3. ... 4. [όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 28 του ν. 4446/2016 – Α' 240] Η απαλλαγή χορηγείται ύστερα από αίτηση του διαδίκου. Η υποβολή της αίτησης διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση του οικείου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, η οποία αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της επ' αυτής απόφασης στον αιτούντα. ... 5. [όπως και η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το ως άνω άρθ. 28 του ν. 4446/2016] Για την αποδοχή ή την απόρριψη της ... αίτησης, αποφαινεται ο πρόεδρος του συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή ο αναπληρωτής του ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο οριζόμενος από αυτούς πρόεδρος του δικαστηρίου, στο οποίο πρόκειται να εισαχθεί ή εκκρεμεί η υπόθεση, με πράξη του 5α. [όπως προστέθηκε με το άρθ. 30 παρ. 2 του ως άνω ν. 4274/2014] Η απαλλαγή μπορεί να ανακληθεί ή να περιοριστεί με απόφαση του αρμόδιου κατά την παράγραφο 5 οργάνου, εφόσον αποδεικνύεται ότι οι προϋποθέσεις της είτε δεν συνέτρεχαν εξαρχής είτε έπαυσαν να συντρέχουν αργότερα είτε μεταβλήθηκαν. ... 6. ...". Άρθρο 276 Α [όπως προστέθηκε με το άρθ. 31 του ως άνω ν. 4274/2014]: "Μετά από αίτηση του διαδίκου, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 276, το κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 276 αρμόδιο όργανο διορίζει είτε με την περί απαλλαγής πράξη του είτε με άλλη αυτοτελή πράξη, έναν δικηγόρο, έναν συμβολαιογράφο και έναν δικαστικό επιμελητή με την εντολή να συνδράμουν τον άπορο διάδικο και να του παρέχουν την απαιτούμενη βοήθεια κατά την εκτέλεση των αναγκαίων διαδικαστικών πράξεων. Αυτοί έχουν υποχρέωση να αποδεχθούν την εντολή και να παρέχουν νομική βοήθεια, χωρίς αξίωση προκαταβολής αμοιβής ή δικαιωμάτων. 2. Οι διατάξεις της παραγράφου 5α του άρθρου 276 έχουν

ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου". Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η αίτηση για προσωρινή απαλλαγή από καταβολή του παραβόλου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και για διορισμό δικηγόρου ή και συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 276 Α του Κώδικα αυτού, προκειμένου να παράσχουν στον άπορο διάδικο την απαιτούμενη συνδρομή, εφόσον υποβληθεί πριν από τη λήξη της προθεσμίας ασκήσεως του οικείου ενδίκου μέσου ή βοηθήματος, διακόπτει την προθεσμία αυτή για όσο χρόνο η υποβληθείσα αίτηση εκκρεμεί, η ως άνω δε προθεσμία αρχίζει εκ νέου από την επομένη της ημέρας κατά την οποία κοινοποιήθηκε σε εκείνον που υπέβαλε την αίτηση η πράξη του αρμοδίου δικαστικού οργάνου επ' αυτής (πρβλ. ΣΤΕ 2147/2023, 2174/2021, 1202/2019, 2718/2008, 2014/2014, 3849/2004 κ.ά., όπως και ΣΤΕ 2335, 2259/2018, 3105/2017).

9. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση πλήσσει ως μη νόμιμη η περί εκπροθέσμου της εφέσεως κρίση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, που ανεφέρθη στη σκέψη 6. Προβάλλεται, ειδικότερα, ότι, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 94 παρ. 1 και 276 παρ. 4 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, δεν ελήφθη υπόψη από το δικάσαν διοικητικό εφετείο ότι η υποβολή αιτήσεως περί χορήγησης ευεργετήματος πενίας διακόπτει την προθεσμία για την άσκηση της εφέσεως, η οποία αρχίζει από την επομένη της κοινοποιήσεως στον αιτούντα της επ' αυτής αποφάσεως, εν προκειμένω δε, η έφεση του αναιρεσειόντος ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 18.11.2019, μετά την επίδοση σε αυτόν, στις 8.11.2019, της προαναφερθείσας 311/23.10.2019 πράξεως της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με την οποία απερρίφθη το αίτημα για χορήγηση νομικής βοήθειας που αυτός είχε αρχικώς υποβάλει. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως, με τον οποίο τίθεται, με ειδικό και συγκεκριμένο τρόπο, το κρίσιμο για την επίλυση της κρινόμενης

υποθέσεως νομικό ζήτημα, εάν η υποβολή αιτήματος για χορήγηση νομικής βοήθειας διακόπτει την προθεσμία ασκήσεως του ενδίκου μέσου ή βοηθήματος για το οποίο ζητείται η νομική βοήθεια (υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία αυτή δεν είχε ήδη εκπνεύσει κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος), συνοδεύεται από ισχυρισμό, προς θεμελίωση του παραδεκτού κατ' άρθ. 53 παρ. 3 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει, περί αντίθεσης της κρίσεως της αναιρεσιβαλλομένης προς τις αποφάσεις 1202/2019 και 2375/2009 του Συμβουλίου της Επικρατείας.

10. Επειδή, η κρίση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περί απορρίψεως της εφέσεως του αναιρεσείοντος ως εκπρόθεσμης παρίσταται αντίθετη προς την επικαλούμενη από τον αναιρεσείοντα 1202/2019 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία κρίθηκε ότι "εάν το αίτημα για την χορήγηση ευεργετήματος πενίας και ορισμό δικηγόρου κατατεθεί εντός της προθεσμίας ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, η προθεσμία αυτή διακόπτεται και αρχίζει να τρέχει εκ νέου από την κοινοποίηση στον δικηγόρο, ο οποίος ορίζεται με την πράξη του Προέδρου, του διορισμού του ...". Συνεπώς, ο ισχυρισμός του αναιρεσείοντος περί αντιθέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως στην προαναφερθείσα απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας προβάλλεται βασίμως και, κατ' ακολουθίαν τούτου, παραδεκτώς, από την άποψη των διατάξεων του άρθρου 53 παρ. 3 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει, προβάλλεται ο λόγος αναιρέσεως που ανεφέρθη στη σκέψη 9, ο οποίος είναι περαιτέρω εξεταστέος ως προς τη βασιμότητά του.

11. Επειδή, η ανωτέρω κρίση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως παρίσταται μη νόμιμη. Τούτο δε διότι, στην προκειμένη περίπτωση η προθεσμία ασκήσεως της εφέσεως του αναιρεσείοντος άρχισε τρέχουσα την επομένη της επιδόσεως σε αυτόν στις 19-9-2019 της αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου, διεκόπη όμως, κατά τα αναφερθέντα στη σκέψη 6, με την υποβολή στις 23-9-2019 της πρώτης

αιτήσεως του αναιρεσειόντος περί χορηγήσεως σε αυτόν νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 276 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που ανεφέρθη στη σκέψη 8. Η προθεσμία αυτή εκκίνησε εκ νέου μετά την κοινοποίηση στον αναιρεσειόντα στις 8-11-2019 της 311/23-11-2019 πράξεως της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, με την οποία απερρίφθη το αίτημα του αναιρεσειόντος να του χορηγηθεί νομική βοήθεια. Συνεπώς, η έφεση του αναιρεσειόντος, που κατετέθη στις 18-11-2019, ασκήθηκε εντός της προβλεπομένης από τη διάταξη του άρθρου 226 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που ανεφέρθη στη σκέψη 8, προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών (και την προθεσμία των δέκα (10) ημερών κατά το μέρος που με την έφεση επλήσσετο η απόρριψη από το πρωτόδικο δικαστήριο της ανακοπής του αναιρεσειόντος κατά του προγράμματος πλειστηριασμού) από την ημερομηνία επιδόσεως σε αυτόν της ανωτέρω πράξεως της Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά. Επομένως, για τον λόγο αυτόν, βασίμως προβαλλόμενο με την κρινόμενη αίτηση, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, η δε υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί στο εκδόν αυτήν δικαστήριο για νέα νόμιμη κρίση.

12. Επειδή, τέλος, στο άρθρο 203 παρ. 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο εφαρμόζεται εν προκειμένω δυνάμει του άρθρου 40 του π.δ. 18/1989, ορίζεται ότι: "Αν η απόφαση επιβάλει τα έξοδα σε βάρος του αντιδίκου του άπορου, η είσπραξη των τελών χαρτοσήμου, του δικαστικού ενσήμου, του απογράφου και του αντιγράφου, καθώς και των προσαυξήσεων τους γίνεται σύμφωνα με το νόμο για την είσπραξη των δημόσιων εσόδων, ενώ εκείνων που οφείλονται στον άπορο, τους δικηγόρους ή άλλους δικαστικούς πληρεξούσιους και στους άλλους δικαστικούς υπαλλήλους επιδικάζονται στα πρόσωπα αυτά και εισπράττονται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης ...". Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι ο ηττηθείς αντίδικος του διαδίκου στον οποίο

παρασχέθηκε το ευεργέτημα της πενίας δεν απαλλάσσεται από την καταβολή δικαστικής δαπάνης, αλλά, αντιθέτως, δικαστική δαπάνη και δικηγορικές αμοιβές επιβάλλονται, εφόσον συντρέχει νόμιμη περίπτωση, σε βάρος του αντιδίκου εκείνου στον οποίον παρασχέθηκε το ευεργέτημα πενίας (βλ. ΣτΕ 1725/2023, 2576/2022, 2798, 1908/2020, 4125/2014, 937/2012). Συνεπώς, εν προκειμένω, πρέπει να επιβληθεί σε βάρος του αναιρεσιβλήτου Ελληνικού Δημοσίου δικαστική δαπάνη εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ, υπέρ της διορισθείσας δικηγόρου του αναιρεσειόντος, Ειρήνης Σπυράτου, η οποία παρέστη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Αναιρεί την 596/2021 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, στο οποίο και παραπέμπει την υπόθεση, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Επιβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο δικαστική δαπάνη που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ, υπέρ της δικηγόρου του αναιρεσειόντος, Ειρήνης Σπυράτου.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 7 Φεβρουαρίου 2023 και 21 Φεβρουαρίου 2024

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Η Γραμματέας

Διομήδης Κυριλλόπουλος

Παναγιώτα Μπιρμπίλη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 22ας Απριλίου 2024.

Ο Πρόεδρος του Στ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Στ' Τμήματος

Ιωάννης Β. Γράβαρης

Σταυρούλα Χάρου